

Отзыв

на автореферат диссертации Миралиева Илхома Раҳмоналиевича на тему: "Продуктивность сортов культуры огурца в основном и повторном посевах в Дангаринском районе Хатлонской области", представленной на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук по специальности 06.01.01- общее земледелие, растениеводство

Овощеводство, как и во многих аграрных странах мира, занимает важное место в сельскохозяйственной отрасли в Республике Таджикистан. В составе овощей содержатся много витаминов и минеральных веществ, необходимых для полноценной жизнедеятельности человека, в том числе и огурцы. Среди населения огурцы пользуются особой популярностью, их употребляют в пищу ежедневно, круглый год: в свежем виде, солят и маринуют.

Тема научной работы актуальна, в свете решения стратегических задач по обеспечению продовольственной безопасности страны, она направлена на обеспечение населения свежей продукцией огурцов, и предприятий – сырьем.

Автор поставил перед собой цель - научно обосновать выращивание различных сортов огурцов в основном и повторном посевах, путем подбора высокоурожайных и качественных сортов, адаптированных к климатическим условиям Дангаринского района Хатлонской области, а также определить экономическую эффективность выращивания огурцов в разные сроки выращивания.

Дангаринский район имеет плодородную почву и достаточное количество поливной воды, и может стать одним из развитых агропромышленных районов по выращиванию ранних и повторных овощных культур, особенно огурцов.

Соискатель, в ходе проведения исследования, изучил биологические особенности сортов и гибридов огурца, выявил их устойчивость к болезням, провел отбор сортов с высокой урожайностью и хорошими вкусовыми характеристиками, определил экономическую эффективность выращивания огурцов в основном и повторном посевах, и на этой основе разработал научно обоснованные рекомендации хозяйствам, для получения двух урожаев в год, по выращиванию сортов в раннем сроке и сортов для выращивания в позднем сроке огурцов с высокими показателями урожайности и качества.

Автор работы изучил в достаточном объеме научную литературу и работы ученых, посвятивших свои исследования выращиванию овощей и связанным с этим вопросам.

Соискателем, по теме диссертации опубликовано 8 научных статей, в том числе 5 статей в рецензируемых журналах ВАК при Президенте Республики Таджикистан. Опубликованные статьи отражают основное содержание рассматриваемой диссертации. Результаты проведенных исследований автора могут быть рекомендованы для широкого внедрения в овощеводческих хозяйствах Дангаринского района Хатлонской области Таджикистана.

Считаем диссертационную работу Миралиева Илхома Раҳмоналиевича на тему: "Продуктивность сортов культуры огурца в основном и повторном посевах в Дангаринском районе Хатлонской области", законченным этапом научных исследований, представляющим научно-практический интерес, а сам автор заслуживает присуждения ему искомой ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук, по специальности 06.01.01 - общее земледелие, растениеводство.

Каршинский инженерно-экономический
институт Республике Узбекистан
Заведующий кафедры технология хранения
и первичной обработки сельхозпродукции,
кандидат биологических наук, доцент

М.Х.Хакимова

Доктор сельскохозяйственных наук,
профессор кафедры

Н.Н. Усманов

Адрес: Республике Узбекистан, Кашкадарьинская область, г. Навои, ул.
Мустакиллик, 225.

ТАҚРИЗ
ба фишурдан рисолаи илмии Миралиев Илҳом Раҳмоналиевич
дар мавзӯи: "Ҳосилнокии навъи зироати бодиинг дар киштҳои асосӣ ва
такрорӣ дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон", ки дар саъии
гирифтани унвони номзади илмҳои кишоварзӣ бо ихтисоси 06.01.01-
зироаткории умумӣ,
растанипарварӣ пешниҳод гардидааст

Сабзавотпарварӣ монанди бисёр кишварҳои аграрии ҷаҳон дар соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавқеи муҳимро ишғол менамояд. Дар таркиби сабзавот, аз ҷумла бодиинг бисёр витаминҳо ва моддаҳои минералӣ барои фаъолияти пурраи ҳаёти инсон вучуд дорад. Дар байни ҷомеа бодиинг шӯҳрати хос дорад, онро ҳар ҳафта ва соли дароз дар гизо истифода мебаранд: тару тоза, намак мезананд ва дар сирко меҳобонанд.

Мавзӯи кори илмӣ муҳим арзёбӣ карда мешавад, дар партави ҳалли мушкилоти стратегӣ барои таъмини амнияти озукавории мамлакат он ба таъмини аҳолӣ бо маҳсулоти тару тозаи бодиинг ва корхонаҳо бо ашёи хом равона карда шудааст.

Муаллиф дар назди ҳуд мақсад гузаштааст – парвариши навъҳои гуногуни бодиингро дар кишти асосӣ ва такрорӣ, бо роҳи интиҳоб кардани навъҳои серҳосил ва хушсифат, ки ба шароити иқлим дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлон мувоғиқанд, аз ҷиҳати илмӣ асоснок намояд, инчунин самараи иқтисодии парвариши бодиингро дар давраҳои гуногуни нашъунамо муйян кунад.

Ноҳияи Данғара замини ҳосилхез ва миқдори кофии оби обёришавандаро дорад ва метавонад вобаста ба парвариши зироати сабзавоти барвакӯӣ ва такрорӣ, ҳусусан бодиинг, яке аз ноҳияҳои пешрафтаи агросаноатӣ гардад.

Унвонҷӯ дар рафти гузаронидани тадқиқот ҳусусиятҳои биологии навъи гибриди бодиингро омӯҳт, тобоварии онҳоро ба қасалиҳо ошкор намуд, интиҳоби навъҳоро бо ҳосилнокии баланд ва ҳусусиятҳои таъми ҳуб анҷом дод, самаранокии иқтисодии парвариши бодиингро дар кишти асосӣ ва такрорӣ муйян намуд ва дар ин замина ҷиҳати гирифтани ду ҳосил дар як сол оид ба парвариши навъҳои мӯҳлати барвакӯӣ ва навъҳои мӯҳлати дери парвариши бодиинг бо нишондоҳои баланди ҳосилнокӣ ва сифат ба ҳоҷагиҳо тавсияҳои аз ҷиҳати илмӣ асосноккардашударо таҳия намуд.

Муаллифи асар дар ҳаҷми кофӣ адабиёти илмӣ ва асарҳои олимонеро, ки тадқиқоти ҳудро ба парвариши сабзавот ва марбут ба ин масъалаҳо баҳшидаанд, омӯҳт.

Унвонҷӯ вобаста ба мавзӯи рисолаи илмӣ 8 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар мачаллаҳои тақризии КОА дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст. Мақолаҳои нашршуда мундариҷаи асосиеро инъикос менамоянд, ки рисолаи илмӣ баррасӣ намудааст. Натиҷаи тадқиқотҳои гузаронидашудаи муаллифро метавон барои татбиқи густурда

дар хочагиҳои сабзавотпарварии ноҳияи Дангараи вилояти Хатлони Тоҷикстон тавсия дод.

Кори илмии Миралиев Илҳом Раҳмоналиевич дар мавзӯи: “Ҳосилнокии навъи зироати бодиинг дар киштҳои асосӣ ва такрорӣ дар ноҳияи Дангараи вилояти Хатлон”-ро марҳалаи анҷомёфтai тадқиқоти илмӣ меҳисобем, ки манфиати илмӣ-амалиро дастгирӣ менамояд, худи муаллиф бошад, сазовори гирифтани унвони илмии номзади илмҳои кишоварзӣ, бо ихтисоси 06.01.01- зироаткории умумӣ, растанипарварӣ мебошад.

Пажуҳишгоҳи муҳандисӣ – иқтисодии Қаршии
Ҷумҳурии Ӯзбекистон

Мудири кафедраи технологияи нигоҳдошт ва
коркарди аввалияи маҳсулоти кишоварзӣ,
нозади илҳои биологӣ, дотсент

/имзо/ М.Х.Ҳакимова

Доктори илмҳои кишоварзӣ,
профессори кафедра

/имзо/ Н.Н.Усманов

Суроға: Ҷумҳурии Ӯзбекистон, вилояти Қашқадарё, шаҳри Қарши, кӯчаи Мустақиллик 225

МАРКАЗИ
ТАРИКИЙ

«18 05 2024 с. Ман, **ШАРИФИ Р.Х.**, нотариуси калони давлатии идораи нотариалии давлатии нохияи Исмоили Сомонии шахри Душанбе ҳакиқӣ будани имзои гузоштаи тарчумони ба ман шинос **ПАҲДАВӢ ОТАБЕК-ро** шаходат медиҳам. Шахсияти ў муайян карда шуда, кобилияти амалдориаш тафтиш карда шудааст.

Дар №2/1т/2024-1-PP585 ба қайд гирифта шуд.

Боъзи нотариуси калони давлати: 2,16 сомони пардоҳт карда шудааст.

НОТАРИУСИ ДАВЛАТИ:

шахри Душанбе, хиёбони Рудакӣ 168/1
тел.: 221-77-95; 227-25-93

